

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát
Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1421/23-E
Sp. zn. ČŠIE-S-196/23

Název	Základní škola Sezemice, okres Pardubice
Sídlo	Jiráskova 664, 533 04 Sezemice
E-mail	jiri.brezina@zssezemice.cz
IČO	60 156 953
Identifikátor	600 096 238
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jiří Březina
Zřizovatel	město Sezemice
Místo inspekční činnosti	Jiráskova 664, Sezemice
Inspekční činnost na místě	19., 20., 23. a 24. 10. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola Sezemice, Jiráskova 664 (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny. K termínu inspekční činnosti se vzdělávalo ve 20 třídách 496 žáků, což je více než 99 % z celkové kapacity. Z tohoto počtu jsou poskytována podpůrná opatření 69 žákům, 58 žáků se v tomto školním roce vzdělává na základě doporučení školského poradenského zařízení ve druhém až čtvrtém stupni podpůrných

opatření. Škola vzdělává osm žáků s odlišným mateřským jazykem. V pěti odděleních školní družiny bylo evidováno 140 žáků od prvního do třetího ročníku, což je celá kapacita tohoto zařízení. Stravování pro žáky a zaměstnance školy je zajišťováno ve školní jídelně v budově školy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy je zkušeným lídrem, vykonává svou funkci od roku 2006. Část kompetencí přenesl na své dvě zástupkyně a další pedagogy. Jedna zástupkyně zároveň zajišťuje oblast výchovného poradenství, obě úzce spolupracují a aktuálně vzniklé situace řeší operativně společně. Tým školního poradenského pracoviště doplňuje školní psychologka (celý pracovní úvazek) a metodička prevence. Dlouhodobě se ve škole daří vytvářet a udržovat podmínky pro vzájemnou spolupráci, to má pozitivní vliv na bezpečné učební prostředí pro žáky a podporuje tak jejich sociální a emocionální osobnostní rozvoj. Škola má nastavená srozumitelná pravidla pro vzdělávání žáků, se kterými jsou pedagogové i zákonní zástupci seznámeni. *Dlouhodobý plán – koncepční záměry a úkoly v období 2021 – 2025* projednaný a podporovaný školskou radou a zřizovatelem se zaměřuje především na neustálé zvyšování kvality vzdělávání formou inovací a modernizací pomůcek a vybavení, výchovou k ekologickému smýšlení a využití dotazníkových průzkumů mezi rodiči a žáky. Pro naplnění jednotlivých cílů chybí podrobnější konkretizace postupů a rostředků.

Školní klima je ověřováno ve vybraných třídách sociometrickým měřením prostřednictvím odborných pracovišť Speciálně pedagogického centra Ústí nad Orlicí. Podpora v oblasti výchovy a vzdělávání je konzultována s dalšími subjekty. Evaluační působení školy obohacuje každoroční zapojování do ekologických a přírodovědných projektů ve spolupráci s dalšími subjekty a organizacemi. Všechny tyto aktivity mají zároveň preventivně výchovný charakter.

Učitelský sbor je tvořen širokým spektrem pedagogů, co do délky praxe a zkušeností. V naprosté většině se jedná o kvalifikované pracovníky. Ředitel podporuje spolupráci mezi pedagogickými pracovníky a tím i vzájemnou pomoc a komunikaci. Hospitační činnost provádí především vedení školy, méně již učitelé mezi sebou (jednou za pololetí). Zde je tedy prostor pro zlepšení, provádění vzájemných hospitací mezi učiteli odlišného zaměření může přinášet novou inspiraci v metodách a formách práce. Kromě běžných způsobů informování (školní informační systém Bakaláři) jsou žákům a jejich zákonným zástupcům nabízeny individuální konzultace s učitelem podle dohody. Veškeré potřebné informace jsou přehledně umístěny na webových stránkách a dostupné pro všechny účastníky vzdělávání. Ze strany vedení je věnována pozornost dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků formou samostudia a účastí v celé řadě kurzů zaměřených na současné jevy a moderní trendy ve vzdělávání. Některé kurzy absolvovala většina učitelů (Aktivizující metody výuky), jiné pouze jednotlivci. Další finanční prostředky škola získává realizací doplňkové činnosti (například organizováním celé řady zájmových kroužků).

Vedení školy, za podpory zřizovatele, stále zlepšuje materiální podmínky zakoupením nových knih, praktického nábytku, moderních her a sportovních pomůcek pro zájmové vzdělávání, zřízením samostatného pracoviště školní psychologky a rekonstrukcí školní jídelny, což výrazně napomáhá ke spokojenosti všech zúčastněných. Zázemí pro pedagogické pracovníky je průběžně modernizováno. Společné prostory budovy jsou esteticky vyzdobeny didaktickými pomůckami a pracemi žáků všech ročníků.

Počet samostatných heren školní družiny se snížil, tři z pěti oddělení organizují své činnosti v kmenových třídách, což nepřispívá k vytváření optimálních podmínek pro odpočinkový, rekreační a zájmový charakter plánovaných aktivit školní družiny. Tento stav je úspěšně kompenzován vycházkami do přírody, hrami v okolí školy a možnostmi využít například prostory školní knihovny, tělocvičny, školní zahrady a sportovišť.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Výuka probíhá podle školního vzdělávacího plánu pro základní vzdělávání „Škola pro život 5“. V návaznosti na něj je realizováno zájmové vzdělávání podle aktuálního Školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání, verze 5. s platností od 1. 9. 2022.

Zhlédnuté hodiny vykazovaly celou řadu společných znaků. Všichni učitelé byli na výuku dobře připraveni, hodiny probíhaly podle plánu, v žádné hodině nebylo zaznamenáno vyplňování času nesouvisejícími činnostmi. Stanovený čas byl využit bez prodlev. Hodiny byly vedené v přátelské a příjemné atmosféře. Učitelé hodně chválili, i když převážně hromadně všechny žáky, málokdy zazněla pochvala konkrétně k určitému pokroku žáka a jen občas tak, aby měla formativní charakter a posouvala žáka dál. Hodnocení mělo často obecně motivační charakter. Individuální hodnocení a sebehodnocení se vyskytovalo pouze v některých případech. Cíl výuky byl zřejmý a ve většině případů byl žákům sdělen v úvodu hodiny v podobě naplánovaných činností, případně vyplynul z průběhu hodiny. K dosažení stanovených výukových cílů byla v některých případech využívána vhodná motivace.

Na prvním stupni byla výuka organizačně promyšlená a probíhala v klidné atmosféře. Vhodně zvolené metody vedly žáky k aktivnímu přístupu a zájmu o učivo, jejich střídání s pohybovými prvky prospělo k udržení pozornosti. Účinné bylo využití již osvojených znalostí z jiných předmětů. Při zadávání úkolů byly zohledňovány specifické vzdělávací potřeby žáků ve třídě a ojedinele bylo zaznamenáno i využití gradovaných úloh, kdy žáci pracovali ve dvojicích a mohli se sami rozhodnout, na jaké obtížnosti úlohy budou pracovat a postupovat dál. Zaznamenána byla i účelná skupinová práce žáků, kteří dovedli kriticky zhodnotit práci svou i spolužáků ve skupině. V závěru hodin učitelé získávali zpětnou vazbu o pochopení učiva žáky a jejich pocitech z učení vyjádřené zdviženým palcem. Celkově upravené pedagogizované prostředí jednotlivých tříd esteticky vyzdobených výukovými materiály a četnými výtvarnými pracemi vytvářelo příjemné učební podmínky.

Definování cíle orientovaného na žáky druhého stupně se jevílo občas obtížně stanovitelné, a tak následné vyhodnocení nebylo vždy přínosné pro další plánování výuky. I zde probíhala výuka v klidné a příjemné atmosféře s demokratickým přístupem ze strany učitelů. V hodinách se vyskytovala frontální i skupinová forma práce. Kladené požadavky byly přiměřené a srozumitelné, čímž byla posilována snaha práci dokončit a dosáhnout cíle. Názorné pomůcky byly běžnou součástí výkladu. Občas byla zaznamenána i práce s chybou. Nedostatkem však bylo malé využití různých zdrojů k získávání informací, samostatná činnost s digitální technikou, třídění a následné využívání poznatků a jejich propojování s dalšími předměty. Využití didaktické techniky bylo spíše jen pro promítání interaktivní učebnice nebo prezentace, občas k opakovacímu cvičení nebo hře (Kahoot). Ke hře Kahoot žáci využili vlastní mobilní telefony.

Vzájemné hodnocení práce bylo zaznamenáno ojedinele. Vyhodnocovat dosažení cíle s využitím sebehodnocení nebo vzájemného hodnocení žáků směrem k vlastnímu učebnímu pokroku tak tvoří příležitost pro oblast dalšího vzdělávání pedagogů a čtenější realizaci vzájemných hospitací. Ve všech hodinách byly průběžně podporovány pozitivní vztahy a postoje. Tempo práce bylo přiměřené, učitelé si v průběhu ověřovali, zda všichni žáci

úlohám a probírané látce rozumí a jakou část práce dohotovují. Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami byl uzpůsoben rozsah nebo složitost zadané činnosti.

Vzdělávání žáků ve školní družině svými náměty přirozeně navazuje na základní vzdělávání a umožňuje žákům smysluplné trávení volného času. Zároveň se svou činností podílí na prevenci rizikového chování. Tvůrčí přístup k tématům se odráží ve vzdělávací nabídce, která svou pestrou skladbou umožňuje rozvoj osobností jednotlivých účastníků, zejména v oblasti jejich individuálních zájmů a rozvoje dovedností. Vychovatelky aktivně podněcovaly žáky k různým činnostem formou odpočinkových, spontánních, ale i řízených zájmových činností. Zároveň vytvářely podnětné prostředí a vstřícnou a přátelskou atmosféru.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola sleduje průběžné i celkové výsledky žáků, účastníky vzdělávání s nimi seznamuje např. ve výroční zprávě o činnosti školy, od 3. ročníku také prostřednictvím školního informačního systému Bakaláři, na rodičovských schůzkách a případných individuálních pohovorech. Hodnocení na prvním stupni je hlavně motivační, včetně pochval. I na druhém stupni převyšuje počet pochval kázeňská opatření. Kontrolní systém nebyl plně účinný (odůvodnění kázeňských opatření a pochval). Neúspěšných žáků bylo minimálně, neprospívajících bylo pouze několik jednotlivců. Výsledky žáků lze tedy celkově hodnotit jako příznivé, a to i proto, že se učitelé snaží postupně diferencovat nároky na žáky podle jejich možností. Pedagogičtí pracovníci jsou informováni o podpurných opatřeních, která přiměřeně aplikují. Dobrá umístění v různých předmětových soutěžích (jazyky, výtvarná i tělesná výchova, přírodní vědy) jsou ukázkou dovedností a znalostí žáků. Dokladem o úrovni žáků je i externí hodnocení (Národní srovnávací testy SCIO). Škola také sleduje a vyhodnocuje docházku žáků, včetně příčin jejich neomluvených absencí. Celkový počet absencí je spíše nižší, zvýšení zameškané výuky je patrné v 9. ročnících, kdy dochází k menší motivaci žáků, kteří jsou již přijati ke střednímu vzdělávání.

Pravidelně se scházejí výchovné komise, které se zabývají nejen absencemi, ale i chováním na podkladě cílevědomé spolupráce školního poradenského pracoviště s třídními učiteli. Příznivým jevem je převaha pozitivního hodnocení nad počtem kázeňských opatření, což dokládá úspěšnou snahu předcházet sociálně patologickým jevům. Negativní projevy jsou zachycovány v počátečních fázích svého vzniku, dají se tak lépe operativně řešit. Vzhledem k velikosti školy a počtu žáků je rizikové chování řešeno vzácně, což svědčí o dobré účinnosti a funkčnosti vytvořených mechanismů. V tomto školním roce proběhla rovněž diagnostika vztahů ve třídě pod záštitou projektu „Pro školy CZ“.

Závěry

Vývoj školy

- průběžné doplňování pomůcek, menší úpravy interiéru ke zvýšení pohodlí žáků a modernizace zázemí pro pedagogy
- zvýšení počtu žáků, z toho vyplývající vyšší počet pedagogických pracovníků a asistentů pedagoga

Silné stránky

- podporující, příjemná a klidná atmosféra v celé škole (1.4)

- výuka na 1. stupni založená na aktivizujících formách a metodách práce, žáci jsou postupně vedeni ke vzájemnému hodnocení a sebehodnocení (4.1)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- malá pestrost využívaných vzdělávacích forem a metod na druhém stupni, vhodné závěry hodin a shrnutí učiva se vyskytují v menší míře (4.2)
- individualizace a diferenciací výuky na druhém stupni vzhledem k žákům celého spektra nadání a potřeb není efektivně využita ve prospěch nadaných žáků, kladen menší důraz na sebehodnocení a vzájemné hodnocení (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- častěji využívat digitální technologie, vést žáky k práci s informacemi, třdit a vyhledávat v různých zdrojích
- zaměřit se na vyhledávání nadaných žáků a podporovat jejich rozvoj různými formami práce
- zvýšit počet vzájemných hospitací, a to napříč předměty a stupni
- metody a formy práce zaměřit na práci s cíli, na druhém stupni více využívat sebehodnocení a vzájemné hodnocení
- pokračovat ve vyhledávání možností pro další vzdělávání pedagogů se zaměřením na formativní hodnocení a koordinaci práce s asistenty pedagoga

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Škola pro život 5“ s účinností od 1. 9. 2023
2. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání, 5. verze s účinností od 1. 9. 2022
3. Vnitřní řád školní družiny s účinností od 1. 9. 2022
4. Přehledy výchovně vzdělávací práce pro školní rok 2023/2024, třídní knihy pro školní rok 2023/2024
5. Další dokumentace školní družiny (zápisové listy, poučení o bezpečnosti, vedení docházky)

6. Dlouhodobý plán – koncepční záměry a úkoly v období 2021–2025
7. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2022/2023
8. Dokumenty o dalším vzdělávání pedagogů (výběr)
9. Zápisy z jednání pedagogické rady (výběr)
10. Rozvrhy tříd a pedagogů platné ke dni inspekční činnosti
11. Školní matrika žáků, školní rok 2023/2024
12. Dokumentace školního výchovného poradenství, individuální vzdělávací plány, preventivní program pro školní rok 2023/2024
13. Inspekční zpráva čj. ČŠIE-898/17-E

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jarmila Jašková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Hana Řebíčková, školní inspektorka

Mgr. Bc. Jaroslava Zemánková, školní inspektorka

Bc. Daniela Růžová, kontrolní pracovnice

15. 11. 2023